

VRD - PROJECTDOSSIER 22.12 – Evolutief onderhoud Geopunt

1 PROJECTOMSCHRIJVING

Sinds november 2013 is Geopunt het uniek **geoportaal** van de Vlaamse Overheid. Geopunt bundelt alle beschikbare, locatiegebonden informatie binnen de Vlaamse overheid op één plaats en stelt deze publiek beschikbaar voor overheidsinstanties, organisaties en bedrijven. Het geoportaal vormt hét **Vlaamse knooppunt** in een Europese geografische data-infrastructuur en voldoet aan de vereisten van de Europese **INSPIRE**-richtlijn.

Het succes van Geopunt is onmiskenbaar op te merken aan de hand van gemonitord gebruik. Zo zijn er **bijna één miljoen klanten per jaar**, waarvan meer dan 70 % terugkerend zijn en heeft 'Geopunt' een **sterke branding** (44 % van de klanten gebruiken direct de URL 'www.geopunt.be'). Klanten geven te kennen dat Geopunt gebruikt wordt als centraal en laagdrempelig referentieplatform voor geodata van de Vlaamse Overheid, als intern en extern communicatiemiddel en dat het gebruik ervan sterk is ingebed in professionele werkprocessen. 67 % van de klanten geeft aan dat **zonder Geopunt er grote (negatieve) impact is op hun werkprocessen**. Dankzij het geoportaal worden nu meer dan 600 kaartlagen van verschillende Vlaamse overheidsentiteiten (bronbeheerders) samen gevisualiseerd op kaart, hun data kent op die manier een veel grotere visibiliteit.

Na 8 jaar is Geopunt dringend aan evolutief onderhoud toe om de bedrijfszekerheid te blijven garanderen.. In de loop van 2020 en 2021 werd door middel van verschillende interventies (interviews, business werkgroepen, klankbordgroepen) met de betrokken stakeholders, **een gedragen visie en strategie ontwikkeld voor een evolutief onderhoud aan het geoportaal**. Hierbij is rekening gehouden met de gewijzigde noden sinds het ontstaan van Geopunt, het evoluerende technische landschap en de ontwikkeling van nieuwe complementaire diensten van Digitaal Vlaanderen en een duurzame financiering.

Met het vernieuwde Geopunt zal:

- het **uitgebreid centraal aanbod** van locatiegebonden data van de Vlaamse overheid op Geopunt behouden blijven en versterkt worden;
- een vernieuwd Geopunt gebouwd worden dat gebaseerd is op een technologie die beter **geïntegreerd is met architectuurcomponenten van Digitaal Vlaanderen** en dit met een **duurzaam financieringsmodel**;
- een aanbod ter beschikking staan dat **toegankelijk** gemaakt wordt voor **nieuwe doelgroepen en nieuwe domeinen** (via de integratie van / koppeling met Datavindplaats¹ catalogus);
- de gebruikers een **geïntegreerde ervaring** aan te bieden, door in te zetten op **wisselwerking** met (domeinspecifieke) oplossingen van onze partners en Digitaal Vlaanderen.

2 DOELSTELLINGEN

Draagt bij aan meerdere van de 6 strategische prioriteiten bepaald door het stuurorgaan:

- **Webplatformen:** Doordat voor het evolutief onderhoud van Geopunt er vertrokken zal worden van het bestaand framework van Webplatform, wordt vertrekt ingezet op een geïntegreerde ervaring voor de gebruiker van Vlaamse overheidsdiensten.
- **Kruispuntbank Vlaanderen:** Geopunt ontsluit op 1 plaats alle locatiegebonden data van de Vlaamse overheid en kan dus aanzien worden als venster voor de geografische gegevensdeling. Zo worden oa ook de geografische webdiensten, die op API niveau ontsloten worden via Kruispuntbank Vlaanderen, via Geopunt via een user interface ontsloten naar een breed publiek.

¹ Datavindplaats zal worden ontwikkeld in het kader van het relanceproject VV061 "Oprichting van het Vlaamse Datanutsbedrijf". Datavindplaats zal de catalogus van de Vlaamse overheid zijn met een breed aanbod: zowel open als gesloten data, zowel datasets als services.

Aanvullende doelstellingen:

- **Implementatie van een wettelijke verplichting:**
  - o **INSPIRE richtlijn**
Geopunt is de centrale toegangspoort tot het Vlaamse knooppunt uit een Europese geografische data-infrastructuur en voldoet aan de vereisten van de Europese INSPIRE-richtlijn.
  - o **GDI decreet**
De opdracht van het agentschap Digitaal Vlaanderen om een dergelijk geoportaal te exploiteren, de basisfunctionaliteit en werking is bepaald in het [decreet van 20 februari 2009 betreffende de Geografische Data-Infrastructuur Vlaanderen](#) (GDI-decreet).
- **Beantwoorden van een klantenbehoefte:** (zie “*Bijlage 3: Stakeholders*”)
  - o **Vanuit de bronbeheerders** van locatiegebonden informatie van de Vlaamse overheid: Visualisatiekanaal voor locatiegebonden data van Vlaamse Overheidsentiteiten uit 8 beleidsdomeinen.
  - o **Vanuit de eindgebruikers** van locatiegebonden informatie van de Vlaamse overheid:
    - Alle locatiegebonden data van de Vlaamse Overheid is op 1 plaats consulteerbaar op kaart.
    - Er is nood aan een laagdrempelige toepassing waar een onervaren professionele eindgebruiker de nodige visualisaties, consultaties en bewerkingen kan uitvoeren
    - Bij bepaalde werkprocessen is Geopunt een efficiënt communicatiemiddel tussen eindgebruiker en burger of ondernemer of tussen collega's.
    - ...

In bijlage “*Bijlage 3: Stakeholders*” staan de grote groepen van eindgebruikers en staat een overzicht van de entiteiten, lokale besturen en organisaties waarmee voor het evolutief onderhoud in overleg is gegaan. Bovenstaande klantenbehoeften zijn de **algemene behoeften van elk van deze eindgebruikers**.
- **Beleidsprioriteit:**
  - o Evolueren naar een digitale en data-gedreven overheid
  - o Het moderniseren van legacy deelplatformen in lijn met nieuwe architectuur-principes
  - o Aanbieden van oplossingen om vlot binnen en buiten de overheid hergebruik van bestaande open data mogelijk te maken
  - o Uitbreiden van het data- en contentaanbod (op vraag van onze partners) en realiseren van innovatie en nieuwe functionaliteiten op de bestaande deelplatformen

3 BATEN

Baten/Doelgroep	Vlaamse Overheids-entiteiten	Lokale Besturen	Ondernemers en Organisaties
Lagere kosten voor bronbeheerders (Vlaamse entiteit): data wordt via geoportaal gevisualiseerd op kaart	x		
Lagere kosten voor tooling bij eindgebruikers: beschikbaarheid van een laagdrempelige GIS tool (voor meer immature GIS-gebruikers)	x	x	x

Baten/Doelgroep	Vlaamse Overheids-entiteiten	Lokale Besturen	Ondernemers en Organisaties
Kortere doorlooptijd bij werkprocessen die nood hebben aan locatiegebonden data van de Vlaamse overheid: alles is centraal consulteerbaar op 1 plaats	x	x	x
Vindbaarheid van locatiegebonden data van de Vlaamse overheid gevisualiseerd op kaart	x	x	x
Efficiëntiewinst in opzoektijd: alle locatiegebonden data van de Vlaamse overheid is gebundeld op 1 plaats	x	x	x
Efficiëntiewinst in evaluatie van bepaalde omgeving: mogelijkheid om de locatiegebonden data van de Vlaamse overheid met elkaar te combineren en te evalueren	x	x	x
Communicatiemiddel naar eigen eindgebruikers toe (bv integratie minikaart in website van gebruikers Geopunt om hun eindgebruikers zoals andere Vlaamse overheidsentiteiten of burgers/ondernemers, te informeren)	x	x	x
Kortere doorlooptijd voor GIS-experten dankzij verbeterde Geopunt plug-ins: zorgen voor efficiënter zoeken, toevoegen en gebruiken van geografische webdiensten van de Vlaamse overheid in eigen GIS softwares	x	x	x
Geïntegreerde ervaring voor eindgebruiker door gebruik te maken van slimme wisselwerkingen met andere (domeinspecifieke) locatiegebonden oplossingen	x	x	x
Efficiënte overheid: No wrong door principe	x	x	x

Het realiseren van de vooropgestelde baten wordt opgevolgd aan de hand van volgende kritische prestatie-indicatoren (KPI's):

KPI nr.	Beschrijving	Streefwaarde	Meetperiode
KPI.22.12.1	Aantal downloads van de vernieuwde Geopunt plug-in voor ArcGIS Pro	100 eind 2022 – 500 eind 2023	2022/2023
KPI.22.12.2	Aantal aangesloten bronnen van de Vlaamse overheidsentiteiten in vernieuwde kaartviewer	300 eind 2022 – 600 eind 2023	2022/2023
KPI.22.12.3	Aantal slimme wisselwerkingen met Vlaamse overheidsentiteiten	1 eind 2022 – 3 eind 2023	2022/2023

4 DELIVERABLES

Volgende zelfstandig bruikbare componenten zullen op het einde van het project opgeleverd worden:

Product	Deliverable Nr	Omschrijving
Geopunt	D.22.12.1	<p>Geopunt.be portaal (CMS: landingspagina + content pagina's) is online:</p> <p>Eind 2022 is een landingspagina beschikbaar geïntegreerd in de architectuurcomponenten van de Vlaamse overheid (Webplatform). De landingspagina bevat de kaartviewer(s), catalogus en content pagina's, informeert de eindgebruiker en biedt een geïntegreerde ervaring aan de eindgebruiker.</p>

////////////////////////////////////

Rol	Omschrijving
Betrokken partijen	nvt

* Deze klantenfora zullen *gelijkaardig zijn aan de deelnemers van de verschillende fora die in 2020/2021 plaatsvonden voor de gebruikers*. Een overzicht hiervan kan teruggevonden worden in bijlage 3: Stakeholders.

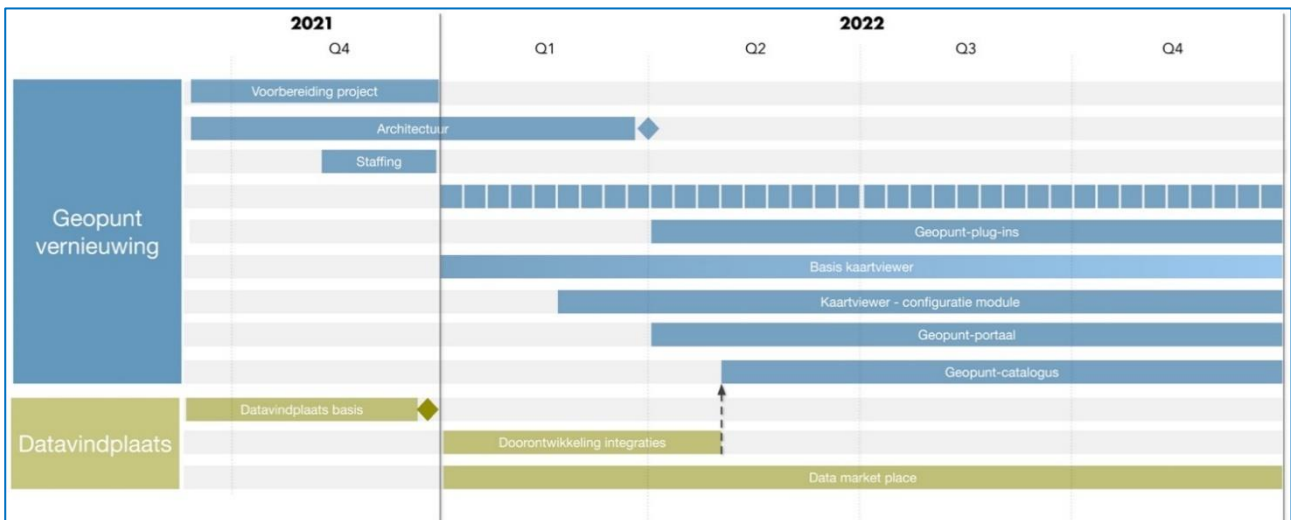
Korte omschrijving type klantenfora:

Digitaal Vlaanderen ontwikkelt en onderhoudt het geoportaal Geopunt. De inhoudelijke, technische en juridische vereisten worden in samenspraak met de verschillende stakeholders bepaald. Dit proces van co-creatie wordt ondersteund door het oprichten van verschillende werkgroepen:

- **Klankbordgroep**
De klankbordgroep is een strategische reflectiegroep die vanuit een bredere context moet zorgen dat er voldoende draagvlak behouden blijft om zo de samenwerking met alle stakeholders te versterken.
- **Business werkgroep**
In deze werkgroep wordt bepaald **wat** Geopunt moet doen. Dit wordt gestuurd door de eindgebruikers en de bronbeheerders van het Geoportaal. Indien nodig kunnen er specifieke thematische werkgroepen worden opgericht.
- **GNO**
Het GDI-Netwerkoverleg (GNO) is een overleg tussen verschillende experts van Vlaamse overheidsentiteiten (bronbeheerders) van GDI Vlaanderen (GDI: Geografische Data Infrastructuur). Het overleg komt een aantal keer per jaar samen om technische zaken in verband met de GDI en INSPIRE te bespreken.

5.2 PROJECTPLAN 2022

Overzicht projectplan (met afhankelijkheden):

BIJLAGE 1: KOSTEN- EN FINANCIERINGSMODEL

KOSTEN- EN FINANCIERINGSMODEL 2022-2024

Onderstaande tabel geeft per product en per deliverable een detaillering van het kosten- en financieringsmodel voor de kostensoorten innovatie-doorontwikkeling en aansluitingen in de periode 2022 - 2024 en de gerelateerde exploitatie in diezelfde periode.

Exploitatie

PRODUCT	Deliverable	Aankooptype detail	Financiering	Overheidsopdracht	VASTLEGGINGSJAAR		
					2022	2023	2024
Geopunt	Geopunt.be portaal	Externe medewerkers	VRD exploitatiebudget	RC ICT-contract 2018 (HFB) (USG)	140.652	28.637	28.780
Geopunt	Geopunt.be portaal	Software en saas product specifiek	VRD exploitatiebudget	nog te bepalen	0	0	0
Geopunt	Generieke kaartviewer	AZURE	VRD exploitatiebudget	RC Expl. Geb. ICT diensten: 2022	12.487	25.787	26.303
Geopunt	Generieke kaartviewer	Externe medewerkers	VRD exploitatiebudget	RC ICT-contract 2018 (HFB) (USG)	314.534	60.002	60.302
Geopunt	Generieke kaartviewer	Software en saas product specifiek	VRD exploitatiebudget	RC Expl. Geb. ICT diensten: 2022	24.970	25.469	25.978
Geopunt	Beheersmodule kaartviewer(s)	Externe medewerkers	VRD exploitatiebudget	RC ICT-contract 2018 (HFB) (USG)	673.692	128.614	129.257
Geopunt	Plug-ins voor QGIS en ArcGIS	Andere aankopen	VRD exploitatiebudget	nog te bepalen	8.000	0	0
Geopunt	Plug-ins voor QGIS en ArcGIS	Externe medewerkers	VRD exploitatiebudget	RC ICT-contract 2018 (HFB) (USG)	175.384	39.627	39.825
Geopunt	Begeleiding gebruikers	Andere aankopen	VRD exploitatiebudget	nog te bepalen	20.000	50.000	10.000
Geopunt	Begeleiding gebruikers	Externe medewerkers	VRD exploitatiebudget	RC ICT-contract 2018 (HFB) (USG)	130.206	141.328	115.220
Eindtotaal					1.499.925	499.463	435.665

BIJLAGE 2: MARKETING EN COMMUNICATIE 2021 - 2024

Voor de marketing en communicatie van het project worden volgende 3 fases onderscheiden:

- Periode tijdens het ontwikkeltraject
- Moment van change: de in productiename van de vernieuwde Geopunt
- Periode na het ontwikkeltraject

Hierbij worden volgende 2 types van communicatie onderscheiden:

1. Brede communicatie

Op geregelde tijdstippen/bij mijlpalen/realisaties zal communicatie over het project meegenomen worden in de brede communicatie van Digitaal Vlaanderen (social media/nieuwsbrief/...)

2. Gerichte communicatie

Er zal een gerichte communicatie doorgevoerd worden naar de verschillende doelgroepen en stakeholders (zie *hoofdstuk 3 Baten* en *bijlage 3: Stakeholders*). Per fase zal er gekeken worden naar de noden van de doelgroepen en zal er desgevallend gecommuniceerd worden.

- Q1 – Q4 2022: Periode tijdens het ontwikkeltraject
  - o Rapporteren status ontwikkeltraject aan stuurorgaan kaderend in VRD
  - o Communicatie met stakeholders om voortgang te communiceren: Klankbordgroep/Stuurgroep Business werkgroep
  - o Communicatie naar gebruikers over vooruitgang:
    - Via feedbackforum/feedbacktool/gebruikersforum
    - Voorbereidende gerichte communicatie over de in productiename en changes
  - o Specifiek voor Plug-ins: in 2022 een bevraging (onbekende gebruikers) voor capteren van behoeftes en gebruik van de services
- Einde Q4 2022: In productiename
  - o Transitiecampagne en promocampagne
- In de loop van 2023: Periode na ontwikkeltraject
  - o Infosessies

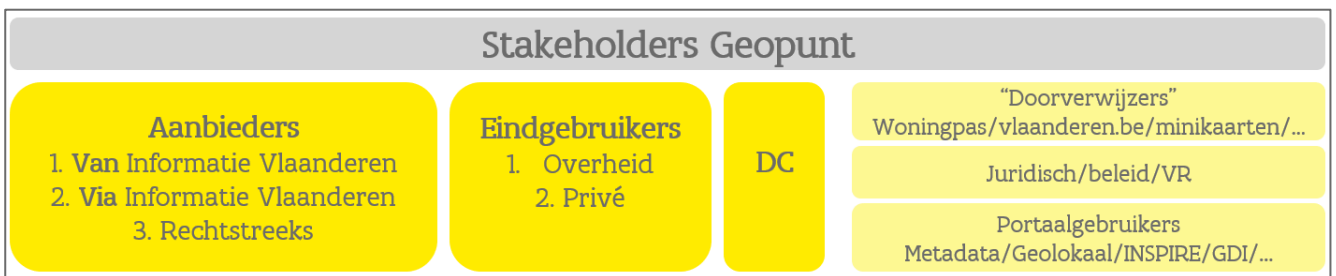
Publiciteitscampagne: beurzen, artikels, publireportages

BIJLAGE 3: STAKEHOLDERS

De Geopunt community typeert zich met een grote diversiteit aan gebruikers waar rekening mee moet gehouden worden. Ook zijn de bronbeheerders (Vlaamse overheid) die data leveren aan Geopunt een belangrijke stakeholder. De stakeholders van Geopunt kunnen daarom in 2 grote categorieën worden onderverdeeld:

- de aanbieders (bronbeheerders) enerzijds
- de afnemers of eindgebruikers anderzijds.

In de marge kunnen we ook nog andere stakeholders definiëren (zie figuur).

Aanbieders

Aanbieders (bronbeheerders of ook dataleveranciers) van Geopunt zijn de overheidsinstanties die hun locatiegebonden **gegevens/data** beschrijven en publiceren in Geopunt-catalogus en eventueel ook in Geopunt-kaart. In Geopunt-kaart wordt slechts een deel van alle datalagen/geografische webservices die aanwezig zijn in Geopunt catalogus gevisualiseerd.

Daarnaast is er ook een kleine groep dataleveranciers die we onder de categorie van “content”-beheerders of leveranciers plaatsen. Het gaat om die stakeholders die **content** over hun gegevens op geopunt.be wensen te publiceren.

We onderscheiden 3 soorten bronbeheerders/dataleveranciers van Geopunt

1. **Digitaal Vlaanderen:** Bronbeheerders van data **van** Digitaal Vlaanderen: Bv GRB, Adressenregister, Wegenregister, Gebouwenregister, Orthofoto’s, GIPOD, VKBO, Historische kaarten, ...
2. **Via** Digitaal Vlaanderen: Team van Datapublicatie die bronbeheerders/dataleveranciers van andere overheidsinstanties helpt bij het ontsluiten van hun data. Het team van datapublicatie vertegenwoordigt o.a. deze beheerders: Bv Sport Vlaanderen, Toerisme Vlaanderen, Zorg en gezondheid, VMM, VLAIO, VLM, DCJM, ABB, LV, Vlaamse Waterweg, VMSW, ... Ook team Eodas helpt data van andere overheidsinstanties te ontsluiten, o.a. voor deze beheerder: ANB
3. **Vlaamse Overheidsentiteiten met locatiegebonden data in eigen beheer:** Bv Departement Omgeving, DOV, AWV, OE, MDK, Facilitair bedrijf, ANB, VEKA, ...

De meer dan **600 kaartlagen** in Geopunt kaart en andere Geopunt kaarttoepassingen zijn voor 98% afkomstig van een Vlaamse overheidsentiteit. Onderstaande figuur toont de het aantal kaartlagen afkomstig van welk beleidsdomein (snapshot voorjaar 2020):

////////////////////////////////////

Afneemers

Wie alle eindgebruikers zijn van Geopunt is geen eenvoudig te beantwoorden vraag, aangezien gebruikers zich niet hoeven te registreren. Maar de voorbije jaren zijn we regelmatig in dialoog gegaan met onze gebruikers via verschillende kanalen: Bevragingen, workshops, infosessies, trefdagen, ondersteuning, ... En op die manier hebben we wel een zicht wie onze afneemers zijn.

Zo weten we dat **76% van de 1 miljoen unieke bezoekers van Geopunt** het portaal gebruikt voor **professionele doeleinden**, het gaat dan over: Ambtenaren, vastgoedsector, landmeters, studie bureaus, architecten, onderwijs, hulpdiensten, cultuurverenigingen, ... die locatiegebonden informatie van de Vlaamse overheid nodig hebben in het kader van hun werkprocessen.

////////////////////////////////////

Daarnaast zijn dus 24% van de 1 miljoen unieke bezoekers van Geopunt gebruikers die naar het portaal surfen voor persoonlijke doeleinden (burger).

Type gebruikers

Geopunt kent een hele grote variatie aan gebruikers die zich moeilijk laten groeperen. In grote lijnen echter kunnen de gebruikers onderverdeeld worden in 4 type gebruikers:

- Type 1: De light gebruiker: Gebruikers die Geopunt eenmalig gebruiken om informatie op te zoeken naar aanleiding van een occasionele gebeurtenis/nood.
- Type 2: De regelmatige gebruiker: Gebruikers die regelmatig (meerdere keren per maand) gebruik maken van enkele functionaliteiten.
- Type 3: De veelvuldige gebruiker: Gebruikers die veelvuldig (meerdere keren per week) gebruik maken van meerdere functionaliteiten.
- Type 4: De intensieve gebruiker: Gebruikers die intensief gebruik maken van meerdere functionaliteiten, ook met gebruik van data in eigen toepassingen.

Bevragingen evolutief onderhoud

Om tot een gedragen visie en strategie te komen voor evolutief onderhoud van Geopunt zijn verschillende iteraties van interventies doorlopen.

Onderstaande tabel toont de belangrijkste interventies. Daarna staat per interventie de deelnemende entiteit/organisaties.

	Periode	Type	Doel
1	September 2019	Community dag	Community leren kennen en mee in interactie gaan. Eerste aftoetsing evolutief onderhoud Geopunt
2	September 2019	Bevraging Vlaamse Overheid	Korte enquête in VAC Gent om gebruikers van Vlaamse Overheidsentiteiten te kennen
2	Voorjaar 2020	Diepte-interviews	Capteren noden voor evolutief onderhoud algemeen bij bronbeheerders en eindgebruikers (publieke + private sector)
3	December 2020	Business werkgroep	Capteren noden voor kaartviewer en kaartfunctionaliteiten bij bronbeheerders en eindgebruikers (publieke + private sector) + type gebruiker kennen
4	Voorjaar 2021	Klankbordgroepen	Aftoetsen visie en strategie om draagvlak te creëren, zowel bij bronbeheerders als bij eindgebruikers (publieke + private sector)

////////////////////////////////////

3	Aquafin nv
4	Buro MOVE
5	De Seranno, Freddy
6	Elia
7	ENGIE Electrabel
8	Fero Signalisatie NV
9	Fluvius
10	Eurosense
11	Futech
12	Landmeterskantoor Sabbe & Co nv
13	MG Real Estate
14	M-Tech Integraal Milieumanagement
15	Pieter Oelbrandt
16	Sertius cvba
17	SIGGIS
18	Studiebureau voor Bouwkunde en Expertise (SBE) nv
19	Technum Tractebel
20	TMVW
21	Vermeersch, Evert
22	Wiels & Partners
23	Witteveen & Bos Belgium NV
24	Bouwbedrijf Dethier
25	Expertenbureau Boussy
26	Factor 4
27	Hubertusvereniging
28	Watermolen Neigem BVBA
29	Stadim
30	DDEPC
31	Bimetec
32	HDAV
33	Landmeterskantoor Leroux
34	Onze stad App
35	Smet Aannemingen
36	Directpoint
37	Vastgoed ClaesWillems
38	Advocaat Vancauter
39	Vastgoed Defacto
40	ABDE
41	Solar Monkey
42	Eco Scan

+ 9 deelnemers zonder gekende organisatie (landmeters, architecten, ...)

////////////////////////////////////

4	Afdeling Maritieme Toegang
5	Departement Landbouw en Visserij
6	Vlaamse Belastingdienst
Lokale besturen + Provincies + Publieke sector: Andere	
7	Deinze
8	Evergem
9	Provincie Oost-Vlaanderen
10	Provincie West-Vlaanderen
11	Hogeschool
12	Politiezone

Private sector	
1	Arcadis
2	Fluvius
3	Landmeter Koen Leroux
4	SBE NV
5	Tuinarchitect
6	Advocatenbureau

4 Business werkgroep evolutief onderhoud Geopunt

Deelnemende entiteiten/organisaties/lokale besturen op de business werkgroep evolutief onderhoud Geopunt in december 2020

Publieke sector	
Vlaamse overheidsentiteiten	
1	Agentschap Innoveren en Ondernemen
2	Agentschap Natuur en Bos
3	Agentschap Wegen en Verkeer
4	Digitaal Vlaanderen
5	Onroerend Erfgoed
6	Departement Omgeving
Lokale besturen + Provincies + verwanten	
7	Provincie Oost-Vlaanderen
8	Puurs-Sint-Amands
9	Lievegem
10	Deinze

Private sector	
1	ALMI
2	Fluvius
3	Teccon
4	SBE nv

////////////////////////////////////

37	Bruxelles Environnement
----	-------------------------

Private sector	
1	Vlaamse Raad van de Orde van Architecten
2	ALMI
3	Teccon

VRD 2 - PROJECTDOSSIER 22.13 – Evolutief Onderhoud: Vlaamse Voorkooprechten - RVV

1 PROJECTOMSCHRIJVING

Sinds 2012 staat Digitaal Vlaanderen in voor het aanmaken, actualiseren en bekendmaken van de erkende authentieke bron 'Vlaamse voorkooprechten'. De Recht van Voorkoop webtoepassing stelt de RVV-begunstigden in staat hun RVV-percelen op één locatie op te laden zodat het geografisch RVV-themabestand met alle afnemers gedeeld kan worden. Hierdoor werden verschillende baten gerealiseerd:

- Daling van de administratieve lasten en tijdsinstroom door invoering van de **authentieke bron** Recht van Voorkoop;
- **Once only** principe: de RVV-leveranciers moeten de voorkooprechten slechts op één plaats aanleveren en het e-Voorkooploket (van de VLM) hoeft slechts één authentieke bron te consulteren;
- Door de digitalisering werd de **kwaliteit** van de bron verhoogd en de **doorlooptijd** van het RVV-proces verkort door het vervangen van aangetekende briefuitwisseling door digitale communicatie;
- Begunstigden zijn zeker dat ze alle percelen waar ze begunstigde zijn, aangeboden krijgen bij een verkoop; notarissen & instrumenterende ambtenaren hebben één rechtsgeldige bron die ze kunnen raadplegen (via het e-Voorkooploket); en de burger beschikt via Geopunt over **rechtszekerheid** over het feit of op een bepaald goed/perceel een voorkooprecht rust of niet.

Vandaag, 10 jaar later, is er dringend nood aan evolutief onderhoud om de bedrijfszekerheid en zelfs het voortbestaan van het themabestand en de webtoepassing te garanderen. Zonder dat evolutief onderhoud zal de authentieke bron eind 2023 niet meer up-to-date gehouden noch ontsloten kunnen worden. Anderzijds dringt een evolutief onderhoud conform de hedendaagse architectuur- en securityprincipes zich op om de informatie op een veilige manier te bewaren en te ontsluiten, conform de GDPR-regelgeving. De RVV-webtoepassing en de services voor het ontsluiten van deze authentieke bron maken immers nog geen gebruik van de generieke componenten (webcomponenten en veiligheidsbouwstenen) en technologie (Publieke of private cloud, encryptie, API management, audit & logging,...) vandaag in gebruik binnen de Vlaamse overheid.

Tegelijk hiermee liggen nieuwe opportuniteiten klaar. Zo kan een integratie voorzien worden met oa. het Vastgoed Informatie Portaal (VIP), MijnBurgerprofiel en Woningpas. Door het opstellen en implementeren van een OSLO standaard voor RVV verhogen we de semantische en technische interoperabiliteit en vergemakkelijken we deze en andere integraties.

Terwijl met het evolutief onderhoud de pijnpunten van de huidige oplossing worden weggewerkt, kunnen tegelijk openstaande optimalisaties aangepakt worden zoals:

- Het optimaliseren van het oplaadproces en beheer voor de begunstigden door het minimaliseren van het aantal clicks om tot een resultaat te komen, waardoor de administratieve lasten verder dalen en tijdsinstroom nog toeneemt;
- De webtoepassing herkenbaar maken als applicatie van de Vlaamse overheid door aligneren op de VO-standaarden en het gebruik van de webcomponenten. Hierdoor vermijden we dat gebruikers twijfelen aan de authenticiteit van de toepassing;
- De (SOAP) raadpleegservice vervangen door een modernere REST API service;
- Het mogelijk maken om een recht van voorkoop fijnmaziger te definiëren dan op het niveau van een kadastraal perceel (bijv. op een appartement binnen een appartementsblok)
- Het mogelijk maken om een recht van voorkoop pas in de verdere toekomst te laten beginnen, nl. een toekomstige startdatum in plaats van de dag na het opladen van het voorkooprecht, zoals dit proces in de huidige toepassing werkt. Hierdoor wordt de oplaaddatum ontkoppeld van de begindatum van het recht van voorkoop;
- Het beschikbaar stellen van actieve monitoring en rapportering op de toepassing en het themabestand zodat direct kan worden gereageerd indien een degradatie van de SLA zou dreigen op te treden.

BIJLAGE 2: BIJKOMENDE PROJECTINFORMATIE – OVERZICHT STAKEHOLDERS

- RVV-begunstigden:
  - o Vlaamse Overheid
    - Vlaamse Landmaatschappij
    - Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen
    - Vlaamse Milieumaatschappij
    - Agentschap Onroerend erfgoed
    - Departement Mobiliteit en Openbare Werken
    - Agentschap Wegen en Verkeer
    - Vlaamse vervoersmaatschappij De Lijn
    - Departement Cultuur, Jeugd en Media
    - De Vlaamse Waterweg nv
    - Agentschap Natuur en Bos
    - Wonen Vlaanderen
  - o Provincies (incl. POM's en autonome provinciale bedrijven)
  - o Steden en gemeenten (incl. OCMW's, autonome gemeentebedrijven en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden)
  - o Sociale huisvestingsmaatschappijen
  - o Intercommunales
  - o Havenbedrijven
  - o Lantis (voormalig BAM)
  - o NMBS
- Gebruikers van het themabestand:
  - o Notarissen
  - o Instrumenterend ambtenaren
  - o Vlaamse Landmaatschappij
  - o Digitaal Vlaanderen
  - o CIB/ORIS
  - o Vastgoedmakelaars
  - o Ondernemingen (o.a. SDP)
  - o Burgers

VRD 2 - PROJECTDOSSIER 22.14 – Evolutief Onderhoud Toegangsbeheer

1 PROJECTOMSCHRIJVING

Het Toegangsbeheer van de Vlaamse overheid (ACM) heeft de laatste jaren een **sterke groei** gekend. Gemiddeld meer dan 2 miljoen authenticaties van gebruikers en in totaal meer dan 600 toepassingen die van ons platform en dienstverlening gebruik maken. Veel Vlaamse entiteiten en lokale besturen steunen vandaag op deze dienstverlening voor de inrichting van hun kritische processen en hun interactie met hun klanten (burgers, ondernemers, lokale besturen). Daarnaast zorgen maatschappelijke situaties zoals b.v. COVID-19 regelmatig voor onverwachte piekbelasting op onze platformen en de platformen van onze klanten.

Deze evoluties zorgen ervoor dat **dringende investeringen noodzakelijk zijn om de hoge bedrijfszekerheid van het platform te blijven garanderen**. In 2020-2021 werd een eerste grote stap gezet met de verhuis en modernisering van de infrastructuur van het NMC4-datacenter naar een beheerde AWS-omgeving (met achterliggende optimalisering via containerization en Infrastructure as Code). Daarmee werd de capaciteit op korte tijd met een aantal veelvoudenvoerhoogf tot 4200 authenticaties/ minuut.

In een volgende fase (2022) worden een aantal **backend- en frontend-componenten gemoderniseerd** waardoor de bedrijfszekerheid, snelheid en schaalbaarheid van ons platform verder worden verhoogd:

- Het **moderniseren van onze Trustbuilder-component** (waarop de eigenlijke authenticatie van de gebruiker wordt afgehandeld). Hierdoor gaan we b.v. asynchroon API-calls kunnen doen tijdens de authenticatie van de gebruiker en dus voor een snellere en vlottere aanmeldervaring kunnen zorgen.
- De introductie van **smart caching**, een systeem van caching dat zich bewust is van bepaalde contexten (b.v. trage of onbeschikbare externe diensten, data die snel wijzigen, enz.) en op basis daarvan caching-beslissingen kan nemen (b.v. korter/langer cachen). Hierdoor gaan we de efficiëntie van onze systemen verder verhogen en opnieuw de aanmeldervaring van de gebruiker kunnen versnellen. Dit is ook een vereiste om te kunnen omgaan met de specifieke use cases binnen het mandatenproject (mandaatnemers met duizenden klanten).
- De introductie van een **algemeen wachtrijsysteem** waarmee we tijdens piekmomenten de toestroom van gebruikers naar het ACM-platform én naar de gekoppelde systemen beter kunnen controleren. Hiermee voorkomen we dat elke toepassing afzonderlijk of eenmalig moet investeren in wachtrijsystemen en kunnen we de volledige ketting van toepassingen en API's die betrokken zijn bij een bepaalde dienstverlening beschermen (op maat van de maximumcapaciteit van de betrokken componenten, eventueel dynamisch te bepalen door de klant zelf).
- Introductie van **Sandbox en demo-omgeving met mockup IDP** (inclusief beheer van identiteiten) zodat onze klanten/stakeholders volledig naadloos integratie- en regressietesten kunnen doorvoeren, zonder afhankelijk te zijn van de beschikbare authenticatie middelen of digitale sleutels.
- Introductie van **federatie en uitwisseling van gebruikers- en rollenbeheer met partners** zodat we onze verschillende klanten/eindgebruikers een naadloze ervaring kunnen aanbieden ikv nodige rollen- en rechtenbeheer over federale en vlaamse toepassingen heen.
- Verdere **uitbouw next-business day aansluitingen** voor aanvraag van nieuwe diensten via het beheerportaal met API ondersteuning. I.k.v. verschillende moderniseringstrajecten, inventariseren en ontwikkelen we bijkomende noden, volgens prioriteit ikv self-service beheer en API-ondersteuning.

2 DOELSTELLINGEN

Draagt bij aan meerdere van de 6 strategische prioriteiten bepaald door het stuurorgaan:

- **Mijn Burgerprofiel, eLoket voor Ondernemers, Webplatformen, generieke loketfunctionaliteiten, KBV/MAGDA, LBL0D**
  - o Het moderniseren van infrastructuur en de introductie van smart caching zal voor een snellere en vlottere aanmeldervaring zorgen voor alle toepassingen die zijn aangesloten op het Toegangsbeheer.
  - o De implementatie van een generiek wachtrijsysteem verhoogt (door het controleren van het aantal authenticaties en dus onrechtstreeks het aantal sessies, API-calls, enz.) de bedrijfszekerheid van alle componenten die betrokken zijn bij een bepaalde dienstverlening aan burgers of organisaties.
  - o Het voorzien van een Sandbox- en demo-omgeving met MockUp IDP zorgt voor minder afhankelijkheden voor de klanten, waarbij ze naadloos hun integratie/regressietesten en CI/CD pipelines kunnen aansluiten voor hun authenticatie- en autorisatie processen.
  - o Door federatie en uitwisseling van gebruikers- en rollenbeheer met partners te voorzien, zorgen we ervoor dat onze eindgebruikers een naadloze aanmeld-ervaring hebben zowel bij de Vlaamse Overheid als de aangesloten partners op het Toegangsbeheer.
  - o Door verdere modernisatie van ons aansluitingsproces en het aanbieden van self-service functionaliteiten, zorgen we voor kortere doorlooptijden en klanten die eigen regie hebben over hun aangesloten API's, webtoepassingen en mobiele toepassingen.

3 BATEN

Mogelijke baten:

- **Snellere en vlottere aanmeldervaring (Vo-entiteiten, Lokale Besturen, burgers, ondernemers)**

Door het moderniseren van onze infrastructuur en de introductie van smart caching gaan gebruikers – burgers, ondernemers, medewerkers - sneller en vlotter kunnen aanmelden.

Door verder in te zetten op federatie en uitwisseling van gebruikers- en rechtenbeheer met onze aangesloten partners, zorgen we voor een snellere en vlottere aanmeldervaring volledig transparant voor onze eindgebruikers.
- **Verhogen van maximaal aantal simultane aantal authenticaties (bij hoge authenticatiepieken)**

Het moderniseren van onze infrastructuur zorgt voor een efficiënter en schaalbaar platform, waarbij we de schaalbaarheid en maximum capaciteit verhogen om continuïteit en dienstverlening te blijven verzekeren.
- **Verlagen van de kosten (voor het Toegangsbeheer en voor de aangesloten toepassingen)(Entiteiten van de Vlaamse Overheid, Lokale Besturen)**

We verlagen de operationele kosten voor het Toegangsbeheer en verhogen de capaciteit door de verouderde infrastructuurcomponenten weg te werken die nu vaak voor de “bottleneck” zorgen.

Met de implementatie van een generiek wachtrijsysteem gaan we ook bij de aangesloten toepassingen een kostenbesparing kunnen realiseren aangezien zij zelf niet meer moeten investeren in een eigen wachtrijsysteem.

- **Hogere bedrijfszekerheid voor alle toepassingscomponenten in de ketting (Entiteiten van de Vlaamse Overheid, Lokale Besturen)**

Door het implementeren van een generiek wachtrijstelsysteem gaan we limieten kunnen instellen op maat van alle toepassingscomponenten in de ketting, om te voorkomen dat zij plat gaan bij piekmomenten. Tegelijk gaan we bij piekmomenten (voor specifieke toepassingen) ervoor kunnen zorgen dat de rest van het ecosysteem van de Vlaamse overheid hier geen last van ondervindt.

Door de implementatie van een Sandbox- en demo-omgeving zorgen we ervoor dat onze klanten volledig autonoom hun integratie- en regressietesten kunnen stroomlijnen en doortesten, zonder impact naar productie-omgevingen noch naar beschikbare authenticatie middelen.

Het realiseren van de vooropgestelde baten wordt opgevolgd aan de hand van volgende kritische prestatie-indicatoren (KPI's):

KPI nr.	Beschrijving	Streefwaarde	Meetperiode
KPI.22.14.1	Stijging aantal authenticaties	+ 10% per jaar	2023
KPI.22.14.2	Kortere doorlooptijden voor aansluitingen	- 10% in doorlooptijd	2023
KPI.22.14.3	Stijging van het aantal test/integratie/demo-omgevingen op sandbox omgeving (volledig onafhankelijk van productie-systemen)	100 aangesloten toepassingen op sandbox omgeving	2023

4 DELIVERABLES

Het project realiseert per product onderstaande zelfstandig bruikbare functionaliteiten:

nummer	Omschrijving
D.22.14.1	Modernisatie van Trustbuilder-component zodat we asynchrone API-calls ondersteunen
D.22.14.2	Introductie van smart caching zodat we de efficiëntie van onze systemen verder verhogen
D.22.14.3	Introductie van een algemeen wachtrijstelsysteem om piekmomenten te controleren
D.22.14.4	Introductie van Sandbox en demo-omgeving met mockup IDP (inclusief beheer van identiteiten)
D.22.14.5	Introductie van federatie en uitwisseling van gebruikers- en rollenbeheer met partners
D.22.14.6	Verdere uitbouw next-business day aansluitingen voor aanvraag van nieuwe diensten via het beheerportaal (met API ondersteuning)

5 PROJECTAANPAK

5.1 PROJECTSTURING

Dit project wordt aangestuurd binnen het algemene programmabeheer VRD 2. Detaillering en aanvullende rollen worden in onderstaande tabel weergegeven.

////////////////////////////////////

BIJLAGE 1: KOSTEN- EN FINANCIERINGSMODEL

KOSTEN- EN FINANCIERINGSMODEL 2022-2024

Onderstaande tabel geeft per product en per deliverable een detaillering van het kosten- en financieringsmodel voor de kostensoort exploitatie in de periode 2022 - 2024.

Exploitatie

Product	Deliverable	Aankooptype	Financieringsbron	Overheidsopdracht	2022	2023	2024	Eindtotaal
22.T.1	EAI Component	Externe medewerkers	VRD Exploitatiebudget	RC Exp. Geb. ICT Diensten: 2022	220 220,00 €			220 220,00 €
22.T.2	Smart Caching	Externe medewerkers	VRD Exploitatiebudget	RC Exp. Geb. ICT Diensten: 2022	99 099,00 €			99 099,00 €
22.T.3	Wachtrijstelsysteem	Externe medewerkers	VRD Exploitatiebudget	RC Exp. Geb. ICT Diensten: 2022	176 176,00 €			176 176,00 €
22.T.4	Sandbox omgeving	Externe medewerkers	VRD Exploitatiebudget	RC Exp. Geb. ICT Diensten: 2022	154 154,00 €			154 154,00 €
22.T.5	Federatie en uitwisseling gebruikers- en rollenbeheer	Externe medewerkers	VRD Exploitatiebudget	RC Exp. Geb. ICT Diensten: 2022	143 143,00 €			143 143,00 €
22.T.6	Next-business day aansluitingen	Externe medewerkers	VRD Exploitatiebudget	RC Exp. Geb. ICT Diensten: 2022	207 208,00 €			207 208,00 €

Product	Deliverable	Aankooptype	Financieringsbron	Overheidsopdracht	2022	2023	2024	Eindtotaal
22.T.1	EAI Component	AWS	VRD Exploitatiebudget	RC Expl. geb. ICT diensten 2022		44 044,00 €	50 650,60 €	94 694,60 €
22.T.2	Smart Caching	AWS	VRD Exploitatiebudget	RC Expl. geb. ICT diensten 2022		19 819,80 €	23 783,76 €	43 603,56 €
22.T.3	Wachtrijstelsysteem	AWS	VRD Exploitatiebudget	RC Expl. geb. ICT diensten 2022		35 235,20 €	42 282,24 €	77 517,44 €
22.T.4	Sandbox omgeving	AWS	VRD Exploitatiebudget	RC Expl. geb. ICT diensten 2022		30 830,80 €	36 996,96 €	67 827,76 €
22.T.5	Federatie en uitwisseling gebruikers- en rollenbeheer	Datacenterkosten	VRD Exploitatiebudget	RC Expl. geb. ICT diensten 2022		28 628,60 €	34 354,32 €	62 982,92 €
22.T.6	Next-business day aansluitingen	AWS	VRD Exploitatiebudget	RC Expl. geb. ICT diensten 2022		41 441,60 €	49 729,92 €	91 171,52 €

Aankooptype Vlaanderen Connect, Aantal maanden per ingezet profiel in 2022

Solution Architect en Product Owner worden ingezet a rato gevraagde investering en planning voor de gedefinieerde mijlpalen. Zij zullen 20% van hun tijd spenderen aan deze projecten, net zoals we verwachten ikv projectleider-activiteiten. Hun tijd/mandagen zijn meegerekend in onderstaande tabel, inzet externe medewerkers.

VAK- EN VEK-KALENDER 2022 - 2024

Onderstaande tabel geeft voor het projectvoorstel een samenvatting en uitsplitsing op jaarbasis in de periode 2022 - 2024 van de nodige vastleggingskredieten (VAK) en vereffeningskredieten (VEK) per financieringsbron.

	2022		2023		2024	
Financiering	VAK	VEK	VAK	VEK	VAK	VEK
VRD Exploitatiebudget	1 000 000,00 €	1 000 000,00 €				
VRD Exploitatiebudget			200 000,00 €	200 000,00 €	237 797,80 €	237 797,80 €

PROGNOSE VEK EERSTE UITVOERINGSJAAR

Onderstaande tabel geeft voor het relancebudget, per projectresultaat, een prognose voor de vereffeningskalender van het eerste uitvoeringsjaar.

Product	Deliverable	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December	2022 incl BTW
22.T.1	EAI Component	18 351,67 €	18 351,67 €	18 351,67 €	18 351,67 €	18 351,67 €	18 351,67 €	18 351,67 €	18 351,67 €	18 351,67 €	18 351,67 €	18 351,67 €	18 351,67 €	220 220,00 €
22.T.2	Smart Caching								19 819,80 €	19 819,80 €	19 819,80 €	19 819,80 €	19 819,80 €	99 099,00 €
22.T.3	Wachtrij systeem				19 575,11 €	19 575,11 €	19 575,11 €	19 575,11 €	19 575,11 €	19 575,11 €	19 575,11 €	19 575,11 €	19 575,11 €	176 176,00 €
22.T.4	Sandbox omgeving	19 269,25 €	19 269,25 €	19 269,25 €	19 269,25 €	19 269,25 €	19 269,25 €	19 269,25 €	19 269,25 €					154 154,00 €
22.T.5	Federatie en uitwisseling gebruikers- en rollenbeheer								28 628,60 €	28 628,60 €	28 628,60 €	28 628,60 €	28 628,60 €	143 143,00 €
22.T.6	Next-business day aansluitingen				29 601,14 €	29 601,14 €	29 601,14 €	29 601,14 €	29 601,14 €	29 601,14 €	29 601,14 €			207 208,00 €

////////////////////////////////////